

Newcastle, 4 Febrer 1955

Benvolgut Dr. Vicens:

Mu requit d'ocupacions m'han impedit escriure tan aviat com vostè es mereix i jo hauria volgut. A la tornada de París - on vaig passar part de les vacances de Nadal - vaig trobar-me amb un munt de coses a fer relatives a la Universitat i, en particular, a les classes de català que des de fa dues setmanes he començat. Com que, per varies raons, es fa difícil als estudiants adquirir gramàtiques, no m'ha tocat altre remei que redactar uns apunts que concentrin les nocions més indispensables i, un cop ciclostilats, distribuir-los entre els alumnes. Aquesta feina m'ha complicat la vida, perquè la gramàtica no és el meu fort i, sobre tot, perquè tot el Professorat - els uns per interès els altres per cortèsia - assisteix a les meves classes. En un altre lloc que no fos aquest Spanish Department, on hi ha tanta camaraderia i cordialitat, em sentiria còhilit d'haver de parlar davant de gent que saben molta més filologia i gramàtica general que jo. Però, per conveni mutu, he donat a aquestes classes un to tan amical i franc que en alguns sentits em permet improvisar. No sé si la meua poltra filologia els serà d'algun profit. De moment, és impossible prevenir les conseqüències que aquestes classes poden tenir per als estudiants i més encara per al Departament, però l'interès que hi han posat alguns professors em fa pensar que alguna cosa en sortirà i que el buit que fins ara hi havia es comença a omplir. Si poguéssim influenciar el King's College de Newcastle com hi tenim les Universitats de Liverpool i Glasgow, amb tres anys podriem donar el lloc que es mereixen a la llengua i a la literatura de Catalunya. Però això no crec que pugui ser feina meua...

Ara ve a tomb dir-li què penso respecte a la possibilitat de prorrogar el meu càrrec per un altre any. Si hoqués d'evoltar la conveniència immediata, les comoditats i les avantatges que tinc em farien acceptar la pròrroga. Sé que a la tornada m'espera

la tradicional miqradesa del "professor" d'Institut... Se' que hauré de dividir el meu Temps entre varies ocupacions i que la més volguda serà la més sacrificada... Però si vostè creu que puc ser més útil a Barcelona que no ho sóc aquí amb les converses d'expansió - que donen poca feina però ben poques satisfaccions a l'esperit - l'any que ve em quedaré a Barcelona. No és que vulgui enfrontar-lo amb cap dilema; no li demano res més que la confiança per a poder treballar dintre el seu grup. Si vostè no haqués de comptar amb mi per res, jo més m'estimaria passar un altre any a Newcastle que no passar-lo a Vilafranca sent la viu-viu. Personalment, no puc renunciar-me ni a una cosa ni a una altra: necessito la companyia estimulante de la nostra colla, necessito els arxius i, possiblement, necessito també poder recomanar a d'altres alguns dels meus nequits i de les meves experiències.

Em sabia molt de greu que el to d'aquesta carta pogués d'alguna manera molestar-lo. Només per culpa meua he d'arribar a parlar així. De fa molt de temps li dec una "confessió general". Guardo un record vivíssim del meu últim any d'estudiant i del nequit que em donava la distància que hi havia entre vostè i jo - distància que només la meua conducta i la meua reserva feien creixer. I recordo també el feliç que em vaig sentir quan després d'una llarga conversa - o'eu recorda: allà a baix el Bar? - vaig saber que vostè esperava alguna cosa de mi. Després potser l'hauré defraudat o, si més no, m'he tornat a sentir distant. He lluitat poc contra el meu temperament reservat i contra la disiplicència que em donen les feines que m'aparten de l'arxiu. Abans de veure a Anglaterra volia donar-li moltes explicacions, hauria volgut marxar ben tranquil, però un seguit de circumstàncies m'ho van impedir. Tampoc ara li escrivia aquesta carta si no em semblés que vostè m'ha de comprendre i no veigés - a través de la seva lletra del Desembre - que segueix pensant en mi.

A París vaig tenir tres llargues entrevistes amb M. Vilar i una de no tant llarga però molt cordial amb M. Brandel. Van estar contents de la forma amb què hem enfocat el nostre treball i van interessar-se molt pels resultats obtinguts en la qüestió de demografia. Els vaig ensenyar també el recent estudi del Bover, fet a base de les requetats marítimes, i van quedar literalment "badant". Li explico perquè se' que saber-ho ha de ser una satisfacció per a vostè, que ha estat sempre el nostre mestre.

Ja fa temps vaig llegir amb molta detenció el seu próleg al primer volum de l'Indice. Em va agradar molt. Realment, és la primera visió de to europeu que es dona de la recent bibliografia espanyola. He trobat molt justa la manera de veure els seus problemes i molt hàbil la manera de criticar institucions o procediments. Si algú s'ha enfadat, a part del sentiment de culpa, deu ser per l'irremediabile cretinisme de la seva estructura mental. Enhorabona, doncs, pel triomf que representa en si mateix i com a coronació de dos anys d'esforç.

Sento no haver pogut llegir la seva "Notícia de Catalunya", ni tan sols cap comentari públic sobre la mateixa.

Gràcies a Déu, la llengua anglesa no m'és ja una barrera que m'impedeixi la convivència. Els tres primers mesos van ser durs i em donaren un desfici gran. Tot el que no fos estudiar l'anglès em semblava que havia de ser ajornat i així em privava de moltes altres coses. Ara, superat aquell estadi, estic en condicions de conèixer millor el país, els homes i els llibres. No puc atrevir-me a llegir Shakespeare però els llibres d'Història els llegixo "fluently" - que direu aquí. Llàstima que a la Biblioteca universitària hi hagi poques còpies d'Història i poquíssimes d'Història d'Espanya!

En conjunt, de la meua estada en aquest país no me' puc fer que confirmar les meves primeres impressions. En tots sentits

estic molt millor del que esperava. Només em falta l'escaló de la família i el conjunt de circumstàncies de què he parlat abans. El clima, a pesar de què hem tingut dos pans de neu i hem arribat als 12° sota zero, fa de bon passar, i més ara que els dies ja són més llargs. No hi ha amblers que em portin la "promesa més segura" de la Primavera, però un dia o altre arribarà el bon temps.

Doni molts records a la seva senyora i a tots els amics i contertuls dels dimecres. I junt amb l'espera d'un bon consell rebri tot l'afecte del seu deixeble

Luigi Zivalt

Henderson Hall

Newcastle on Tyne, 7